

Asia: VN/16699/2021

Lausuntopyyntö kuntia koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämisestä

1. Taustatiedot

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

Kunta

2. Ehdotukset kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi

Ehdotus 1: Ohjauksen ja rahoituksen periaatteiden selkiyttäminen

-

Ehdotus 2: Hyvinvointialueiden ja kuntien tehtävien muutoksen vaikutusten huomiointi

-

Ehdotus 3: Heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioiminen

-

Ehdotus 4: Vuosikellon mukainen ennakoitava toiminta

-

Ehdotus 5: Laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistäminen

-

Ehdotus 6: Pienten toimijoiden ja hankkeiden avustamisen vaikuttavuuden parantaminen

-

Ehdotus 7: Verkostojen hyödyntäminen

-

Ehdotus 8: Avustustoiminnan roolien ja prosessien selkeyttäminen

-

Ehdotus 9: Yhtenäisyyden ja läpinäkyvyyden parantaminen

-

Ehdotus 10: Vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntäminen

-

Ehdotus 11: Tulosten käytäntöön viennin edistäminen periaattein, toimintatavoin ja velvoittein

-

3 Yleiset huomiot kehittämissuhteista

Yleiset huomiot kehittämissuhteista

Kommentti kohtaan 2.1., kuntien toiveena on avustusrahojen siirtäminen valtionosuuksiin:

Valtionosuudet ovat kokonaisuudessa yleiskatteista tuloa kunnalle. Tämä tarkoittaa, että kunta saa vapaasti käyttää sille myönnettyt valtionosuudet peruspalvelujensa rahoittamiseen.

Valtionosuusjärjestelmää käytetäänkin myös kuntien välisenä tasausjärjestelmänä. Tulopohjan tasauksessa verrataan verotuloja kuntien välillä. Niiden kaupunkien ja kuntien, joiden verotulot ovat keskimääräistä suuremmat, valtionosuutta vähennetään (tasausvähennys), ja vastaavasti verotuloiltaan heikompien kuntien ja kaupunkien valtionosuutta lisätään (tasauslisä). Kunnalle myönnettävä valtionosuus muuttuu vuosittain. Muutokset voidaan jakaa automaattisiin eli lakiin perustuviin ja poliittisista päätöksistä johtuviin muutoksiin. Ajankohtaisin esimerkki syksyllä 2020 on oppivelvollisuuden laajentaminen ja sen vaikutus kuntien menoihin mutta myös valtionosuuksiin.

Varmaankin alla oleva tavoite on hyvä, mutta toivottavasti valtionosuusjärjestelmä saataisiin ennakoitavaksi ja ehkä oikeudenmukaisemmaksi?

Grenfors Satu
Tuusulan kunta - Sivistyksen toimialue